

ת"פ 732/01/18 - מדינת ישראל נגד עמרן נעים

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 732-01-18 מדינת ישראל נ' נעים

פרק 5182/17 מספר פל"א 554443/2017 מספר פל"א 554372/2017

לפני כבוד השופט דניאל פיש

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד יאיר גויכמן פרקליטות מחוז חיפה- פלילי

נגד

הנאשם

עמרן נעים (עצור בפיקוח)

ע"י ב"כ עו"ד עודד דוגמא

גזר דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום שייחס לו עבירות של שוד לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין ועבירות בנשק (החזקה, נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(א) + (ב) רישא + סיפא לחוק. על פי האמור בכתב האישום, ביום 16.12.17 מעט לאחר 19:00 בערב הגיעו הנאשם ואחר בשם כרים זריף למכולת "סופר מזון" באבו סנאן, כשהם חובשים קפוצ'ונים על ראשיהם ופניהם מוסתרות באמצעות בד כשהם מצוידים בתת מקלע טעון במחסנית ובה כדורים, בו אחז כרים. הנאשם וכרים עמדו מאחורי הדלפק שעליו הונחה קופת המכולת כאשר כרים כיוון לעבר המתלונן- הבעלים של המכולת- את הנשק ואיים עליו באמצעותו. במקביל השליך הנאשם על הדלפק שקית ניילון והורה למתלונן למלא אותה בכסף מתוך הקופה, תוך שהוא מבצע תנועות בידים שנחזו כשליפת נשק מאחורי גבו. בשל האיומים האמורים וחששו מפני השודדים הוציא המתלונן מהקופה סך של 300 ₪ במזומן ומסר אותם לנאשם. הנאשם וכרים נטלו את הכסף ונמלטו עמו. לאחר שהתרחקו קצת מהמכולת, ירה כרים מהנשק מספר יריות.

הנאשם הודה בביצוע העבירות לאחר סיום ראיות התביעה ולאחר שהוא העיד במסגרת פרשת ההגנה.

הנאשם הוא יליד 1999 והיה בן 18 ומספר ימים בעת ביצוע העבירות. הוא הורשע בעבר, ביום 20.3.16 בעבירות של שבל"ר ונטישה באותו מקום, גניבה וחבלה במזיד. הוא נעצר ביום 16.12.17 וביום 20.2.18 הועבר לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני וביום 30.7.18 הוסר הפיקוח האלקטרוני.

טיעוני המאשימה לעונש:

2. לטענת המדינה הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו היו הגנה על שלומו, ביטחונו, שלמות גופו וקניינו של אדם. נטען שהפגיעה הייתה לא בקורבן השוד בלבד, אלא גם בתחושת הסדר והביטחון הכללית של הציבור (ע"פ 1875/14 **אורן נ' מדינת ישראל** (13.5.2015)).

נטען שבמקרה דנן הפגיעה בערכים האמורים הייתה גבוהה, כיוון שמדובר בעבירות אלימות ועבירות רכוש תוך כדי שימוש בנשק וביצוע ירי. נטען שעבירות מסוג זה הינן נפוצות וטראומתיות עבור קורבנותיהם.

נטען שחובה על מערכת המשפט להילחם בתופעה בצורה נחושה ובין היתר על ידי ענישה מרתיעה והולמת.

נטען שעבירות הרכוש הן יחסית קלות לביצוע והפיתוי לבצען גדול כאשר השלל הוא מידי וסיכויי ההצלחה גבוהים. לצד זה קיים סיכון אמיתי לחיי אדם, בייחוד כאשר השוד מבוצע תוך כדי שימוש בנשק וביצוע ירי.

נטען שבית המשפט העליון הדגיש את הצורך בענישה מחמירה בגין עבירות מסוג זה על מנת להעביר מסר חד משמעי בדבר היעדר סובלנות לעבירות הללו (ע"פ 4177/06 **מדינת ישראל נ' אבו הויד** (21.6.2006) וע"פ 5901/10 **גולקו נ' מדינת ישראל** (17.5.2011)).

כמו כן הודגש חומרתן של עבירות הנשק שעלולות לגרום לתוצאות קטלניות (ע"פ 6371/11 **מדינת ישראל נ' אנס הייבי**)).

במקרה דנן נטען שהתקיים תכנון מוקדם בין שני המבצעים, הנאשם וזכרם, שהצטיידו מראש בביגוד מתאים, בהסתרת פניהם ובנשק מסוג תת מקלע טעון במחסנית ובה כדורים. נטען שחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה היה פעיל וצוין שהנאשם היה בגיר בעוד שותפו קטין.

נטען שהיה צפוי להיגרם נזק חמור מביצוע העבירות, ונטען שהסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות-השגת רווח קל, היו פסולות.

מבחינת מדיניות הענישה אוזכרה הפסיקה הבאה:

ע"פ 1312/16 **מדינת ישראל נ' ג'מאל מטר** (6.11.2016) שם המשיבים הורשעו בעבירת שוד מזוין, עבירות בנשק וחבלה ברכב, כאשר קשרו קשר לשדוד סניף בנק והצטיידו לצורך כך בשני אקדחים ורובה. במהלך השוד ירו באוויר ושדדו סך של כ-19,000 ₪. נקבע מתחם ענישה בין 3-7 שנות מאסר והושתו עליהם 4 שנות מאסר בפועל. ביהמ"ש העליון החמיר את העונש במסגרת ערעור המדינה וקבע 5.5 שנות מאסר בפועל.

בע"פ 1114/15 **נור גנאים נ' מדינת ישראל** (16.11.2015) ביצע המערער עם אחר שוד של חנות מכולת. הם הצטיידו בכפפות וכלי שנחזה לאקדח והיו רעולי פנים. השניים הגיעו לחנות ושדדו סכום של 5000 ₪. הושת על המערער עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, הערעור שהוגש נדחה.

בע"פ 3179/13 **עדיאל ווינר נ' מדינת ישראל** (15.6.2015) המערער שדד קופאי תחנת דלק ונטל באיומי אקדח 3500 ₪. לאחר שנעצר התקשר מתא מעצרו למתלונן ואיים עליו פן יעיד נגדו. הוא הורשע בשוד מזוין, נשיאת נשק, שיבוש מהלכי משפט והדחה באיומים ונגזרו עליו 5.5 שנות מאסר בפועל. הערעור נדחה.

בת"פ 43026-04-13 **מדינת ישראל נ' אסדי** (5.5.2014) נאשם קטין שדד עם אחר חנות מכולת כשהם רעולי פנים וחמושים ברובה ואקדח ושדדו 2900 ₪ וסיגריות. הושתו על הנאשם 5 שנות מאסר בפועל.

בת"פ 32779-07-10 **מדינת ישראל נ' עקאב טליעה** (10.10.2015) הורשע נאשם בעבירת שוד ובעבירת נשיאת נשק שלא כדין כאשר הוא יחד עם אחר שדדו באמצעות רובה M16 עובד שסיים משמרת במזנון ונטלו ממנו 5000 ₪. למרות נסיבות אישיות שכללו מחלה קשה, נגזרו על הנאשם 10 שנות מאסר מתוכם 8 שנים בפועל.

בע"פ 420/11 **מוסטפא הייב נ' מדינת ישראל**, ע"פ 9616/10 **מוחמד הייב נ' מדינת ישראל** (קטין בעת ביצוע העבירה) (10.7.2012) הורשעו המערערים על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בעבירות שוד בנסיבות מחמירות, הובלת נשק ונשיאתו, התפרצות לבניין, קשירת קשר לביצוע פשע ושינוי זהות רכב והסתייעות ברכב לביצוע עבירה. הם שדדו קופאית בחנות נוחות בתחנת דלק ונטלו ממנה כ-1000 ₪. במסגרת ההכנות התפרצו למסעדה וגנבו רובה אוויר ושינו לוחיות רישוי רכב והצטיידו בכובעי גרב. על אחד הוטלו 60 חודשי מאסר בפועל, ועל הקטין הוטלו 72 חודשי מאסר בפועל. בערעור עונשיהם הוקלו ל-50 חודשי מאסר בפועל ו-62 חודשי מאסר בפועל בהתאמה.

נטען שבמקרה זה מתחם הענישה הסביר נע בין 4-7 שנות מאסר בפועל, מבחינת נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה נטען שהנאשם הודה בעובדות כתב האישום רק לאחר שמיעת עדי התביעה ועדותו ועל כן לא חסך בזמן שיפוטי יקר אלא באופן חלקי.

נטען שהנאשם אינו סובל מלקויות כלשהן ואינו קרוב לשום סייג לאחריות פלילית ולא סובל ממצוקה נפשית.

נטען שעולה מהתסקיר סיכון בינוני ברמת חומרה נמוכה להישנות מעשים דומים והנאשם לא ביטא מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי.

על כן ביקשה המדינה להרשיע את הנאשם ולהשית עליו עונש ברף התחתון של המתחם המבוקש, מאסר על תנאי משמעותי וקנס לפיצוי המתלונן.

טיעוני הסנגור לעונש:

3. הסנגור טען שמדובר בבגיר צעיר וכי יש להתחשב בכך שנקבע בפסיקה ששיקולי שיקום הם שיקולים מרכזיים יותר בעניינו. ביחס לעבירה עצמה נטען שמדובר בשני נערים, כאשר האחר יזם את השוד והביא את הנשק לביצוע העבירה, וגם כיוון אותו ואף ירה באמצעותו בסיומו של עניין. נטען שאותו אדם אחר הוא קטין ולכן נשפט בבית משפט לנוער, אבל הנאשם נשפט כבגיר היות שהיה בן 18 וכמה ימים. נטען שאילולא כך היה מושם דגש על שיקולי שיקום במסגרת התסקיר.

באשר לנאשם נטען שנערכה סולחה בינו לבין המתלונן. נטען כי ככלל הנאשם נגרר אחר השני וכי רואים זאת בסרטון. נטען שההליך נמשך כמעט שנה והשפיע מאוד על נפשו של הנאשם, שלראשונה בחייו נלקח למשך יותר מחצי שנה מביתו, תחילה במעצר ולאחר מכן בחלופת מעצר באיזוק אלקטרוני.

הסנגור הפנה להערכת הסיכון בתסקיר וטען שהנאשם הוא טיפוס שנוח להשפעה וקל לתמרן אותו ובבתי הסוהר ימצאו כאלה שיחמירו את מצבו. הסנגור ביקש שתוטל ענישה לתקופה של 6 חודשי מאסר לביצוע בעבודות שירות.

הנאשם בעצמו הביע חרטה, הצהיר שטעה ולא חשב על המעשה ולא חשב שהמצב יביא אותו לבית משפט.

תסקיר מבחן:

4. נערך תסקיר ביום 19.11.18 שתיאר את קורותיו של הנאשם, שהוא בן 19, ומשפחת מוצאו מונה זוג הורים ושבעה ילדים, שהוא הרביעי בסדר. אביו עובד בחקלאות ואמו עובדת במפעל. עלה שהוא סיים 9 שנות לימוד בלבד ונשר מהלימודים.

צוין שנערכו ניסיונות רבים לשלבו במסגרת לימודית מקצועית או בקידום נוער ללא הצלחה, לדברי הנאשם הוא מתקשה בקריאה וכתובה דבר שאילץ אותו לעזוב ולהתחיל לעבוד עם אחיו בענף החקלאות.

ביחס לעבירות תואר שהוא לוקח אחריות, אך טען שלא ידע ששותפו נושא נשק שהגיע לחנות וכשכבר שלף אותו לא היה ביכולתו להתחרט ולכן המשיך בביצוע השוד. הוא טען שביצע את העבירה כיוון ששותפו ביקש ממנו להצטרף אליו ולא מאף סיבה אחרת או דחף אחר.

שירות המבחן התרשם שהנאשם ער לחומרת מעשיו ומחומרת פגיעתו במתלונן.

ביחס למקרים קודמים עלה שהנאשם הופנה לשירות המבחן בעכו והגיע לשיחות שנקבעו לו אך גילה חוסר הבנה לחומרת מעשיו אם כי הביע חרטה. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות עבירות דומות כאשר מדובר באדם שפועל מתוך מוקד שליטה חיצוני והוא עצמו נמצא עדיין בתהליך התבגרות וגיבוש אישיות. צוינו יכולות קוגניטיביות נמוכות ומאפייני אישיות ילדותיים. צוין עוד רקע כלכלי קשה ביחס למשפחתו.

שירות המבחן התרשם שההליך המשפטי חידד עבור הנאשם את חומרת מעשיו, כמו כן הייתה התרשמות לתפקוד והתמודדות סבירים במישור התעסוקתי לאורך השנים ומחויבות למשפחתו. לבסוף הוערכה רמת הסיכון כבינונית ברמת חומרה נמוכה. יחד עם זאת שירות המבחן התרשם שהנאשם אינו ערוך לביצוע עבודה טיפולית, כאשר חרף זאת הוצעה אופציה שיקומית, הנאשם דחה אותה וטען שהפיק את הלקחים הדרושים.

כך לא הומלץ על חלופה שיקומית במסגרת הקהילה, שעשויה הייתה להפחית את הסיכון. עם זאת צוין בסוף התסקיר כי קיימת הערכה שהשתת מאסר בפועל לתקופה ממושכת עלולה לחשוף את הנאשם להשפעות שליליות.

ב"כ הנאשם ביקש להגיש חוות דעת מטעמו בנוגע למרכיבי אישיותו של הנאשם ובקשה זו נענתה בחיוב. ואולם, בשלב מאוחר יותר במסגרת בקשה לדחיית מועד מתן גזר הדין (שנענתה), הודיע הסנגור שלא תוגש בסופו של עניין חוות דעת כאמור.

דין והכרעה

5. נפגעו ערכים מוגנים בשני מעגלים: במעגל ראשון הקרוב של ביטחון הפרט ושלמות גופו ופגיעה בקניין. במעגל הרחב נפגע ביטחון הציבור וביטחונו. חומרת הפגיעה הייתה לכל הפחות בינונית, כאשר יש להדגיש את החומרה של השימוש בנשק במסגרת המעשים. נערך תכנון מוקדם כפי שטענה המדינה היות שהנאשמים התכוננו בכל הקשור ללבושם והסתרת פניהם והצטיידו בנשק מבעוד מועד ובחרו את קורבנם.

באשר לחלקו של כל אחד, הצטיירה תמונה שאכן לפי אופיו הנאשם, למרות שהוא הבגיר מבין השניים, הוא נגרר אחרי שותפו, ולא היה הדומיננטי בביצוע העבירות. בעניין זה יצוין שהנאשם לא היה זה שהחזיק בנשק על אף שמדובר בעבירה שבוצעה בצוותא.

מכל האמור הגעתי למסקנה שמתחם הענישה ההולם נמצא בין 2-4 שנות מאסר בפועל.

באשר לקביעת העונש בתוך המתחם לחומרא יש לציין את ההסלמה לעומת העבירות הקודמות שביצע

הנאשם בעבר ולקולא החרטה שהביע והעובדה שבסופו של עניין ראה לנכון להודות בכתב האישום כפי שהוא.

אשר על כן אני מטיל על הנאשם עונשים כדלקמן:

א. עונש מאסר של 24 חודשי מאסר בפועל, כאשר במקרה זה אין מקום לנכות את ימי המעצר או את המעצר באיזוק האלקטרוני. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 3.2.19.

ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו במידה והנאשם יעבור עבירת אלימות מסוג פשע ו/או עבירות נשק.

ג. פיצוי למתלונן בסך 5000 ₪ שישולם עד ליום 1.9.19.

ניתן היום, ט' שבט תשע"ט, 15 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.